

MEMORANDUM

ZUR GRENZÜBERSCHREITENDEN ZUSAMMENARBEIT DER KOMMUNALEN VERWALTUNG UND DER ZIVILGESELLSCHAFT IM SÄCHSISCH-TSCHECHISCHEN GRENZRAUM

Ergebnis des grenzüberschreitenden Projekts:
„Für ein gutes und wert-schätzendes Miteinander – über Grenzen
hinweg“ 2021/2022

MEMORANDUM

O PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCI OBECNÍCH SPRÁV A OBČANSKÉ SPOLEČNOSTI V SASKO-ČESKÉM PŘÍHRANIČÍ

Výsledek přeshraničního projektu:
„Pro dobré a hodnotné soužití – bez ohledu na hranice“ 2021/2022

Europäische Union. Europäischer
Fonds für regionale Entwicklung.
Evropská unie. Evropský fond pro
regionální rozvoj.

ERKLÄRUNG

Im Projekt „Für ein gutes und wertschätzendes Miteinander - über Grenzen hinweg“ wurden im Jahr 2021/2022 die vorhandenen Bedarfe, bereits zu verzeichnenden Erfolge und vor allem konkreten Herausforderungen für ein gelingendes Zusammenleben der Menschen im tschechisch-deutschen Grenzgebiet in enger Zusammenarbeit mit den grenznahen Gemeinden ermittelt. In diesem Zusammenhang befragte die Aktion Zivilcourage e. V. als Projektleader zusammen mit dem Projektpartner Dobrovolnické centrum z.s. Ústí nad Labem (Ehrenamtszentrum e.V.) dazu Kommunen, Vereine und Schulen in der Region. Im Ergebnis des Projekts wurden gemeinsam mit den Vertreter:innen der Kommunen in der Grenzregion folgende Positionen erarbeitet:

Grundsätzliches Anliegen der Beteiligten ist es, die kommunalen Verwaltungen in der sächsisch-tschechischen Grenzregion nachhaltig zu stärken und gemeinsame Arbeits- und Kommunikationsstrukturen aufzubauen. Außerdem soll mit der Entwicklung und Durchführung gemeinsamer Projekte die Zivilgesellschaft gestärkt werden. Folgende Ziele und Maßnahmen bilden dafür das Fundament und eine Orientierung für die Zusammenarbeit:

1. STÄRKUNG DES NACHBARSCHAFTLICHEN ZUSAMMENLEBENS IM GRENZGEBIET

Für die Menschen aus den Gemeinden werden Möglichkeiten und Anlässe zur Begegnung, zum Austausch und zum gegenseitigen Kennenlernen sowie zum Erlernen der Sprache des jeweiligen Nachbarlandes geschaffen.

2. AUSBAU DER GRENZÜBERGREIFENDEN ZUSAMMENARBEIT UND ENTWICKLUNG VON NETZWERKSTRUKTUREN ZWISCHEN VERTRETER:INNEN DER GEMEINDEN

Mitarbeitende aus Kommune und Verwaltung entwickeln und nutzen gemeinsame Strukturen und Kommunikationswege. Hospitations- und Bildungsreisen geben Einblicke in die verschiedenen Arbeitsweisen und Strukturen in der Grenzregion. Fachwissen und Know-how kann gebündelt, ausgetauscht und für die Umsetzung in den eigenen Strukturen genutzt werden.

PROHLÁŠENÍ

V projektu „Pro dobré a hodnotné soužití – bez ohledu na hranice „ byly v úzké spolupráci s příhraničními obcemi v letech 2021/2022 identifikovány stávající potřeby, již dosažené úspěchy a především konkrétní výzvy pro úspěšné soužití lidí v česko-německém příhraničí. V této souvislosti se Aktion Zivilcourage e.V. jako vedoucí projektu společně s projektovým partnerem Dobrovolnickým centrem z. s. Ústí nad Labem k těmto tématům dotazovala měst a obcí, spolků a škol v regionu. Ve výsledku projektu byla společně se zástupci měst a obcí v příhraničním regionu definována následující stanoviska:

Základním zájmem účastníků je dlouhodobé posílení obecní správy v česko-saském příhraničí a vytvoření společné pracovní a komunikační struktury. Kromě toho má být na základě rozvoje a realizace společných projektů posílená občanská společnost. Následující cíle a opatření tvoří základ a orientaci pro spolupráci:

1. POSÍLENÍ SOUSEDSKÉHO SOUŽITÍ V PŘÍHRANIČNÍ OBLASTI

Pro lidi z příhraničních měst a obcí budou vytvořeny možnosti a příležitosti k setkávání, k výměně zkušeností a k vzájemnému poznávání stejně jako k učení jazyka sousední země.

2. ROZŠÍŘENÍ PŘESHHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE A ROZVOJ SÍŤOVÝCH STRUKTUR MEZI ZÁSTUPCI MĚST A OBCÍ

Zaměstnanci obcí a regionální správy vytvářejí a používají společné struktury a komunikační kanály. Hospitace a vzdělávací cesty umožňují nahlédnout do různých pracovních metod a struktur v příhraničním regionu. Odborné znalosti a know-how lze sdružovat, vyměňovat a využívat pro implementaci ve vlastních strukturách.

3. ZAJIŠTĚNÍ KOORDINÁTORŮ

Ti jsou trvale přítomni v příslušných městech a obcích v příhraničním regionu a působí jako kontaktní osoby, mají odborné znalosti a podporují přeshraniční spolupráci mezi obcemi a občanskou společností.

3. BEREITSTELLUNG VON KOORDINATOR:INNEN

Diese befinden sich in den jeweiligen Gemeinden im Grenzgebiet im dauerhaften Einsatz und wirken als Ansprechpartner:innen, fassen Wissen zusammen und unterstützen die grenzüberschreitende Zusammenarbeit zwischen Kommunen und Zivilgesellschaft.

4. QUALIFIZIERUNGS- UND WEITERBILDUNGSANGEBOTE,

bei denen die Vermittlung von sprachbezogenen und interkulturellen Kompetenzen und der Abbau von Vorurteilen und kulturellen Hemmschwellen im Mittelpunkt steht.

Die grenzüberschreitende Zusammenarbeit sowie eine gute Vernetzung der kommunalen Verwaltungen und der Zivilgesellschaft im sächsisch-tschechischen Grenzraum sind ein grundlegender Ansatz zur Bewältigung des Strukturwandels und der damit verbundenen Herausforderungen in den vorrangig ländlich geprägten deutsch-tschechischen Grenzregionen. Sie sind unerlässlich, um die Herausforderungen zu bewältigen, welche sich aus der Globalisierung, dem Zusammenwachsen Europas und den geopolitischen Veränderungen unserer Zeit ergeben.

Die Unterzeichnenden erklären hiermit ihre Bereitschaft, im Sinne eines guten, wertschätzenden Miteinanders über Grenzen hinweg miteinander zu kooperieren und sich für eine gelingende und nachhaltige Umsetzung des Projektvorhabens einzusetzen.

4. VZDĚLÁVACÍ NABÍDKY,

kte které se zaměřují převážně na zprostředkování jazykových a interkulturelních kompetencí a na snižování předsudků a kulturních zábran.

Přeshraniční spolupráce a dobré propojení obecních úřadů a občanské společnosti v česko-saském příhraničí jsou základním přístupem ke zvládnutí strukturálních změn a s nimi souvisejících výzev v převážně venkovských česko-německých příhraničních regionech.

Jsou nepostradatelné pro řešení výzev vyplývajících z globalizace, evropské integrace a geopolitických změn naší doby.

Níže podepsaní tímto prohlašují, že jsou ochotni v duchu dobrého a hodnotného soužití vzájemně spolupracovat přes hranice a usilovat o úspěšnou a udržitelnou realizaci projektu.

AKTION ZIVILCOURAGE

Dr. Judith Brombacher,
Vorstandsvorsitzende /
předsedkyně představenstva,
Aktion Zivilcourage e.V.

dobrovolnické
centrum

Lenka Vonka Černá,
Direktorin / ředitelka,
Dobrovolnické centrum z.s.

S ä c h s i s c h e S c h w e i z

BAD SCHANDAU

Thomas Kunack,
Bürgermeister / starosta,
Bad Schandau

Große Kreisstadt
Sebnitz

Ronald Kretzschmar,
Oberbürgermeister / starosta,
Sebnitz

STADTKÖNIGSTEIN
SÄCHSISCHE SCHWEIZ

Tobias Kummer,
Bürgermeister / starosta,
Königstein in Sachsen

Tomáš Kratochvíl,
Bürgermeister / starosta,
Tisá

Jana Oubrechtová,
Bürgermeisterin / starostka,
Trmice

 Krásná Lípa
CENTRUM ČESKÉHO ŠVÝCARSKA

Jan Kolář,
Bürgermeister / starosta,
Krásná Lípa

**2 Česká
Kamenice**

Jan Papajanovský,
Bürgermeister / starosta,
Česká Kamenice

weltbewusst e.V.

Juliane Dietrich,
Vorstandsvorsitzende /
předsedkyně představenstva,
weltbewusst e.V.

Europäische Union. Europäischer
Fonds für regionale Entwicklung.
Evropská unie. Evropský fond pro
regionální rozvoj.

Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
Interreg VA / 2014–2020

**AKTION
ZIVILCOURAGE**